

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Förutsättningar, upplägg och utvärderingar

Utmaningar för och möjligheter med två utbildningar i terminologi vid Göteborgs universitet

HANS LANDQVIST, INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA, FLERSPRÅKIGHET OCH SPRÅKTEKNOLOGI, [HTTPS://WWW.GU.SE/OM-UNIVERSITETET/HITTA-PERSON/HANSLANDQVIST](https://www.gu.se/om-universitetet/hitta-person/hanslandqvist)

Två terminologiutbildningar

Språkkonsultprogrammet

Program H1SPK Grundnivå 3 år 180 högskolepoäng (hp)

Höst 2024

Studietakt
100%

Undervisningstid
Dag

Studieort
Göteborg

[Ansök till programmet →](#)

Vis

SPK

Kort om programmet

Vill du arbeta med språk? Språkkonsultprogrammet är ett språkvetenskapligt kandidatprogram för dig som vill arbeta med att hjälpa andra att skriva bättre, förbättra organisationers kommunikation och hjälpa myndigheter att bemöta medborgare mer demokratiskt. Du lär dig hur man skriver tydliga och begripliga texter, att bedriva språkvård och att utveckla hållbara kommunikationspraktiker. Utbildningen omfattar flera yrkeslivsanknutna moment.

Språkkonsultprogrammet startar nästa gång höstterminen 2024

<https://www.gu.se/studera/hitta-utbildning/sprakkonsultprogrammet-h1spk>

Terminologi i teori och praktik

Kurs SV2125 Avancerad nivå 7,5 högskolepoäng (hp)

Vår 2024

Studietakt
25%

Undervisningstid
Blandad
undervisningstid

Studieort
Ortsberoende

Ansökan stängd

Vis

TERM

Kort om kursen

Tycker du att termer inom olika fackområden är "konstiga ord för konstiga saker" och att facktermer försvårar kommunikation? Tycker du istället att termer är praktiska redskap som underlättar kommunikation mellan människor? Tycker du att engelska termer bör användas också på andra språk eller är det viktigt att det finns facktermer på svenska och andra språk? Den här kursen dig en möjlighet att fördjupa dig i terminologi ur både ett teoretiskt och ett praktiskt perspektiv!

<https://www.gu.se/studera/hitta-utbildning/terminologi-i-teori-och-praktik-sv2125>

Förutsättningar

SPK

- Obligatorisk delkurs
"Introduktion till översättning och terminologi" (T4 av 6)
- 2014–
- 7,5 högskolepoäng
- ≈ 10 veckor (halv termin)
- Campus
- Canvas
- 2 lärare och examinatorer

TERM

- Fristående kurs på avancerad nivå respektive valfri kurs inom forskarutbildning i ämne X
- 2022–
- 7,5 högskolepoäng
- ≈ 20 veckor (hel termin)
- Distans – Zoom
- Canvas
- 1 lärare och examinator

SPK

- Studenter inom programmet
- 12–20 studenter/grupp
- 9 av kursens totalt 27 undervisningstimmar ägnas helt åt terminologi, varav 3 timmar används för ett examinerande seminarium

TERM

- Kandidatexamen (2024–), kandidatexamen i språkvetenskapligt ämne (2022–2023) eller antagen till forskarutbildning i ämne X
- 5–8 studenter/grupp
- Kursen har totalt 27 undervisningstimmar, varav 12 timmar används för fyra examinerande seminarier

Upplägg

SPK: lärandemål för delkursen

Introduktion till översättning och terminologi, 7,5 hp

Efter genomförd delkurs ska studenten kunna

- redogöra för centrala perspektiv på fenomenet översättning och innebörden hos centrala översättningsvetenskapliga begrepp,
- använda grundläggande översättningsvetenskapliga analysredskap för att analysera, diskutera och bedöma översatta texter som representerar några utvalda fackområden,
- redogöra för innebörden hos centrala terminologiska begrepp samt använda grundläggande verktyg för terminologisk begreppsanalys utifrån såväl svenska originaltexter som texter översatta till svenska,
- diskutera översättning och terminologi som vetenskapsområden i relation till textanalys och språkkonsulters yrkesverksamhet.

SPK: moment och examination

**Moment
1**

Översättning i teori och praktik

**Moment
2**

Terminologi i teori och praktik

**Moment
3**

**Juridik, ekonomi, naturvetenskap,
teknik och medicin – med fokus
på terminologi och översättning**

Översättning i praktiken
gruppuppgift,
muntlig redovisning

Terminologi i praktiken
gruppuppgift,
muntlig redovisning

**Översättning, terminologi
och fackspråk**
individuell uppgift,
skriftlig redovisning

TERM

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för några uppfattningar om begreppen 'allmänspråk' och 'fackspråk' samt för utmärkande fackspråkliga egenskaper hos de fem övergripande fackområdena ekonomi, juridik, medicin, naturvetenskap och teknik
- redogöra för terminologilärans grunder
- behärska terminologilärans centrala begrepp

Färdigheter och förmåga

- använda centrala begrepp inom terminologiläran för att utföra begreppsanalyser utifrån autentiska exempelmaterial, hemmahörande inom olika fackområden
- diskutera egna och andras begreppsanalyser
- planera, genomföra och redovisa en mindre terminologisk undersökning inom ett självvalt fackområde

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- diskutera och bedöma de grundläggande principerna för terminologiskt arbete
- diskutera praktiskt terminologiskt arbete, och resultaten av sådant arbete, i ett samhälleligt perspektiv med särskild uppmärksamhet på terminologi som en icke-materiell infrastruktur i det svenska samhället och i samhällen generellt.

TERM: moment och examination

**Moment
1**

Introduktion till fackspråk och terminologi

**Moment
2**

Praktiskt terminologiarbete

**Moment
3**

Egen terminologisk undersökning

**Allmänspråk, fackspråk
och terminologi**

individuell uppgift, muntlig och
skriftlig redovisning

**a. Terminologiarbete –
konkret fackområde**

**b. Terminologiarbete –
abstrakt fackområde**

individuella uppgifter, muntliga
redovisningar

**Egen terminologisk
undersökning**

individuell uppgift, muntlig och
skriftlig redovisning

SPK: "föreläsningsspass" (med övningar)

1. Terminologi i teori och praktik [mest praktik]

- Kakor, tårter och andra bakverk
- Svenska och engelska termer
- Elsparkcykeln och några andra fordon

2. Terminologi i teori och praktik [mest teori]

- Svenska myndigheter och terminologi
- Några byggtermer
- Några datatermer och språkvård

+ Inspelade föreläsningar och övningar inom moment 3

TERM: "föreläsningsspass" (med övningar)

1. Introduktion till allmänspråk och fackspråk inom olika områden

+ Inspelade föreläsningar

2–3. Introduktion till terminologi – i teori och praktik

- Kakor, tårter och andra bakverk

4. Praktiskt terminologiarbete: språklig och samhällelig infrastruktur

- Elsparkcykeln och några andra fordon
- Några byggtermer

5. Terminologiska undersökningar & exemplet *Termer i tid – tidens termer*

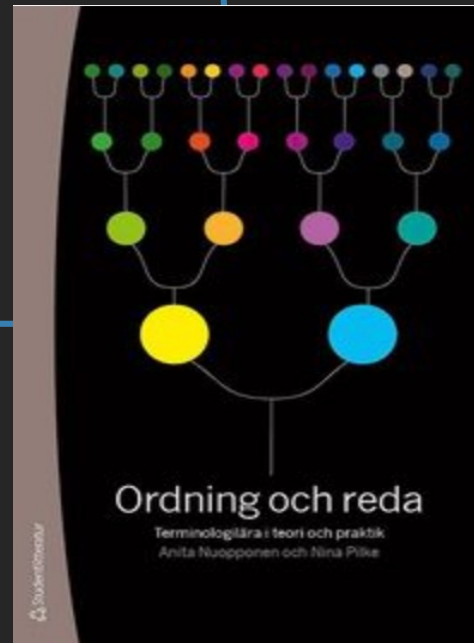
<https://sites.uwasa.fi/term/>

- Planer för egen undersökning

Handböcker och översikter

"Terminologiteori"
[mest **TERM**]

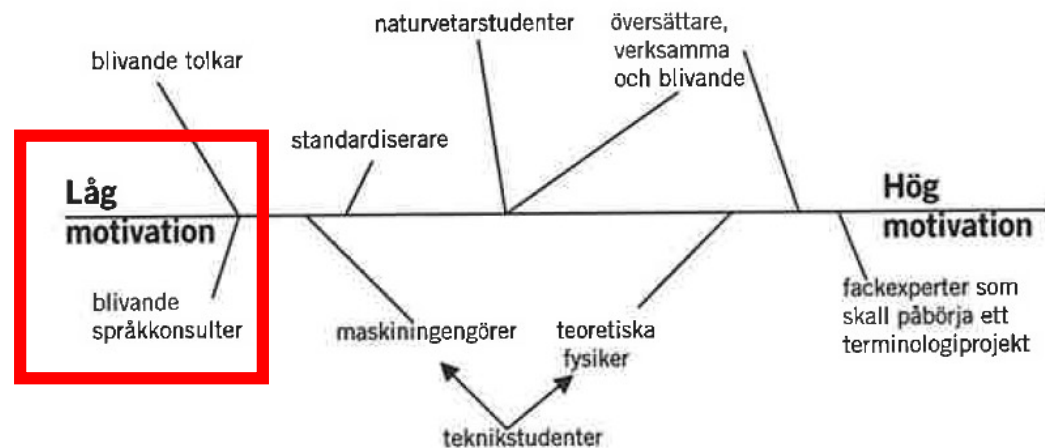
Fallstudier
(Sverige,
Norden, världen)

Handledningar till resurser
(Rikstermbanken osv.)

Utvärderingar

Motivation och mottaglighet hos olika målgrupper

Eftersom TNC undervisar så många olika kategorier av mottagare så har vi med åren kunnat konstatera att vissa kategorier lättare än andra tar emot vårt budskap och snabbt förstår varför terminologiarbete är viktigt.

Figur 1. Motivation och mottaglighet hos olika målgrupper.

Det är alltså inga vetenskapligt baserade studier som vi redovisar, utan just subjektiva erfarenheter som delas av ganska många på TNC. Pilen i Figur 1 visar ungefär var någonstans på skalan våra olika målgrupper befinner sig när det gäller motivation att ta till sig TNC:s budskap.

Palm, Terminologi-
undervisning i Sverige.
TNC:s erfarenheter. I:
Nuopponen & Pilke,
Ordning och reda.
2010, s.116.

SPK (80 + 4 studenter)

1. Inledande tveksamhet → fortsatt tveksamhet: terminologi är säkert viktigt men SVÅRT!
2. Inledande tveksamhet → mer eller mindre accepterande: terminologi som en nödvändig kompetens för **språkkonsulter**!
3. Inledande entusiasm → ännu mera entusiasm: terminologi erbjuder ett systematiskt arbetssätt för **språkkonsulter** (och andra)

TERM (10 + 7 studenter)

1. Alla registrerade studenter fullföljer inte kursen – varför?
2. Inledande intresse → fortsatt intresse + insikt: terminologi tar tid att lära sig!
3. Inledande intresse → ännu större intresse: terminologi erbjuder ett systematiskt arbetssätt (och tänkande) i **det egna yrkesarbetet** eller **den egna forskarutbildningen**!

Framtiden

???

!!!

- Tillgång till lärare?
- **Utbildning och fortbildning** av lärare?
- Tillgång till **kurslitteratur**?
- **Kursutveckling** vid olika lärosäten?
- **Terminologi som generisk kompetens** inom högskolan?
- **Forskning** om terminologi och fackspråk?

**”Staten ska som huvudman anordna högskolor för
1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller
konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet och
2. forskning och konstnärlig forskning samt
utvecklingsarbete.”** (Högskolelag, SFS 1992:1434, kap. 1, 2 §)